

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

14 декември 2015 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Септември 2015 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5.890 млрд. лв. към края на септември 2015 година. Техният размер се увеличава с 254 млн. лв. (4.5%) в сравнение с края на септември 2014 г. (5.636 млрд. лв.) и намалява с 99.3 млн. лв. (1.7%) спрямо края на второто тримесечие на 2015 г. (5.989 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 211.5 млн. лв. (15.3%) – от 1.384 млрд. лв. към края на септември 2014 г. до 1.596 млрд. лв. към края на същия месец на 2015 година. Спрямо края на юни 2015 г. (1.561 млрд. лв.) те се увеличават с 34.4 млн. лв. (2.2%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на септември 2015 г. е 27.1% при 24.6% към края на третото тримесечие на 2014 г. и 26.1% към края на юни 2015 година.

*Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане*⁴, се увеличават с 46.1 млн. лв. (1.1%) – от 4.248 млрд. лв. към края на септември 2014 г. до 4.294 млрд. лв. към края на същия месец на 2015 година. Те намаляват със 133.6 млн. лв. (3%) спрямо края на юни 2015 г. (4.428 млрд. лева). Към края на септември 2015 г. относителният дял на *застрахователните дружества, извършващи общо застраховане*, в общия размер на активите на *дружествата, извършващи застрахователна дейност*, е 72.9% при 75.4% в края на третото тримесечие на 2014 г. и 73.9% към края на юни 2015 година.

¹ Данните са предварителни. Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност*.

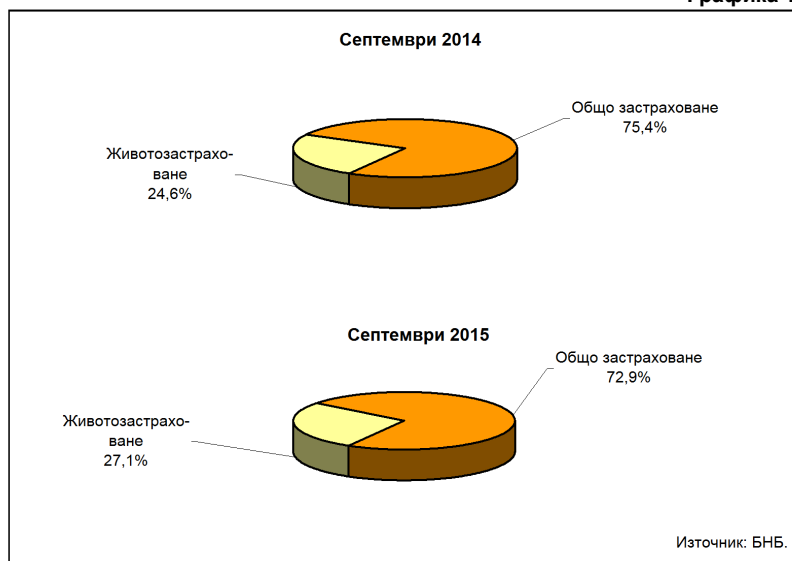
² Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)*, съгласно *Европейската система от сметки '95 (ESA'95)*. Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 83, ал.1 от *Закона за здравното осигуряване*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

Структура на активите според вида дейност

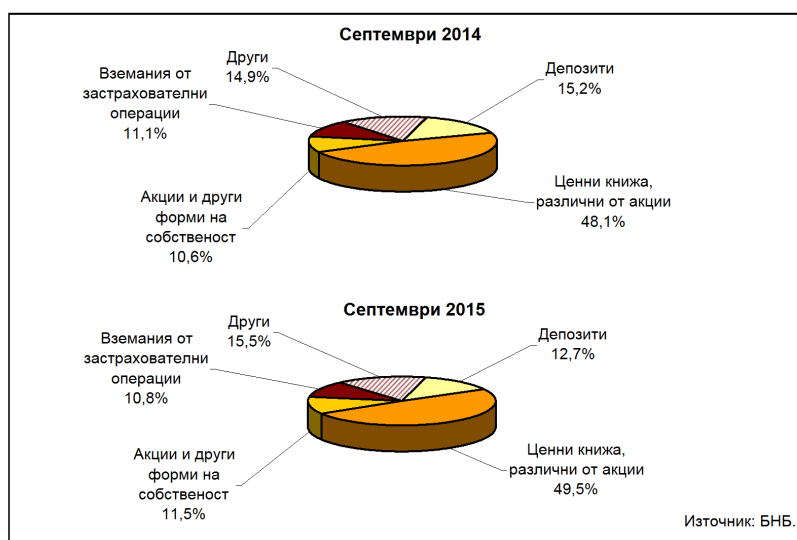
Графика 1

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2015 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база се увеличават с 202.6 млн. лв. (7.5%) до 2.914 млрд. лева. Спрямо края на септември 2014 г. депозитите намаляват със 110.9 млн. лв. (12.9%) до 747.1 млн. лв., акциите и другите форми на собственост се увеличават с 81 млн. лв. (13.6%) до 677.8 млн. лв, а средствата във вземания от застрахователни операции нарастват с 8.7 млн. лв. (1.4%) до 637.1 млн. лева. В края на третото тримесечие на 2015 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 49.5% при 48.1% към края на същото тримесечие на 2014 г., на депозитите – 12.7% при 15.2% към края на септември 2014 г., на акциите и другите форми на собственост – 11.5% при 10.6% към края на септември 2014 г. и на вземанията от застрахователни операции – 10.8% при 11.1% към края на третото тримесечие на 2014 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

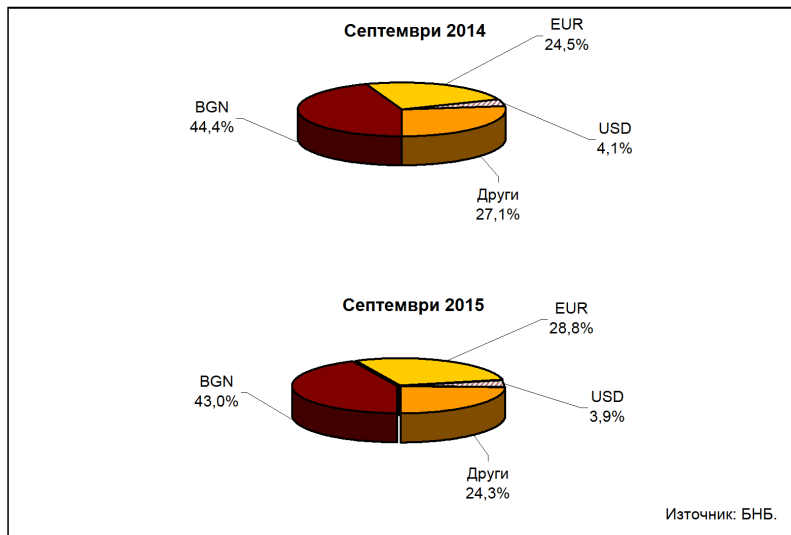

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, основен дял имат активите в **левове**, които са 43% от общия размер на активите към края на септември 2015 г. при 44.4% към края на третото тримесечие на 2014 година. Активите в **евро** са 28.8% при 24.5% към края на септември 2014 година. Към края на септември 2015 г. активите в **щатски долари** са 3.9% при 4.1% към края на третото тримесечие на 2014 г., а в **други валути** – 24.3% при 27.1% към края на септември 2014 година.

Валутна структура на активите⁵

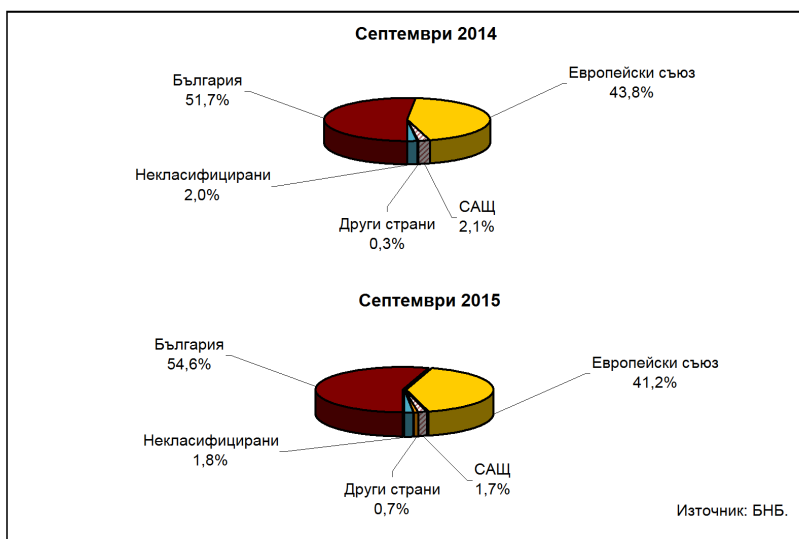
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, на годишна база към края на септември 2015 г. инвестициите в България се увеличават с 301.7 млн. лв. (10.3%) до 3.218 млрд. лв. при 2.916 млрд. лв. към края на септември 2014 година. Техният относителен дял е 54.6% към края на септември 2015 г. при 51.7% към края на същия месец на 2014 година. В края на третото тримесечие на 2015 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, намаляват на годишна база с 43.5 млн. лв. (1.8%) до 2.425 млрд. лв. при 2.469 млрд. лв. към края на септември 2014 г., като относителният им дял към края на септември 2015 г. е 41.2% при 43.8% в края на септември 2014 година.

Географска структура на активите⁵

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2015 г. са 5.890 млрд. лева. Собственият капитал е 1.852 млрд. лв. към края на септември 2015 г., като намалява с 81.2 млн. лв. (4.2%) спрямо края на септември 2014 г. (1.934 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на третото тримесечие на 2015 г. е 31.5% при 34.3% към края на същото тримесечие на 2014 година. Към края на септември 2015 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 224 млн. лв. (6.8%) до 3.507 млрд. лева.

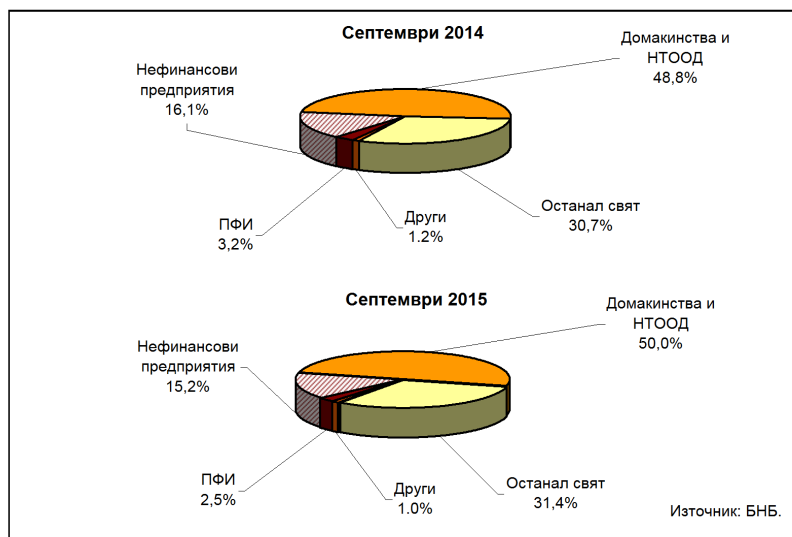
Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.407 млрд. лв. към края на третото тримесечие на 2015 г. при 2.274 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2015 г. е 68.6% при 69.3% в края на третото тримесечие на 2014 година. Към края на септември 2015 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават със 150.5 млн. лв. (9.4%) до 1.754 млрд. лв. при 1.603 млрд. лв. към края на септември 2014 година⁶. Към края на третото тримесечие на 2015 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 50% при 48.8% към края на септември 2014 година. На годишна база към края на третото тримесечие на 2015 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават с 4.2 млн. лв. (0.8%) до 531.9 млн. лв. при 527.7 млн. лв. към края на септември 2014 г. и са 15.2% от **застрахователните технически резерви** при 16.1% към края на третото тримесечие на 2014 година. Задълженията към **парично-финансови институции (ПФИ)** намаляват с 16.5 млн. лв. (16%) до 86.9 млн. лв. към края на септември 2015 г. при 103.4 млн. лв. към края на третото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 2.5% в края на септември 2015 г. при 3.2% към края на септември 2014 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на третото тримесечие на 2015 г. се увеличават с 90.5 млн. лв. (9%) до 1.100 млрд. лв. при 1.009 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2015 г. е 31.4% при 30.7% в края на септември 2014 година.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори^{5,7}

Графика 5

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.09.2014 г.		31.12.2014 г.		31.03.2015 г.		30.06.2015 г.		30.09.2015 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	59	5,635.9	60	5,680.2	60	5,945.1	60	5,989.2	59	5,889.9
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1,384.0	18	1,463.5	18	1,564.9	18	1,561.1	18	1,595.5
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	40	4,248.2	41	4,216.6	41	4,380.1	41	4,427.9	40	4,294.3
вкл. Презастрахователни дружества	1	1,996.3	1	1,916.0	1	2,031.5	1	2,103.7	1	1,962.9
Здравноосигурителни дружества	1	3.7	1	0.2	1	0.2	1	0.1	1	0.1

Предварителни данни.

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравето осигуряване (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се регистрират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията здравноосигурителни дружества са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	30.09.2014 г.	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.
По инструменти	5,635.9	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9
Парични средства в каса	14.6	12.5	12.0	14.1	12.5
Депозити	858.0	747.0	792.3	774.1	747.1
Предоставени кредити	116.9	119.7	126.6	131.3	138.4
Ценни книжа, различни от акции	2,711.9	2,812.0	2,970.7	2,966.6	2,914.5
Акции и други форми на собственост	596.9	607.6	649.2	679.9	677.8
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове)	463.2	476.1	517.6	548.4	541.4
- Други форми на собственост ²	133.6	131.5	131.6	131.5	136.4
Инвестиционни имоти	186.7	185.4	186.3	188.1	187.9
Финансови деривати	1.6	0.4	0.7	3.0	0.6
Нефинансови активи	99.1	99.6	100.8	96.1	93.8
Вземания от застрахователни операции	628.4	668.9	668.4	661.0	637.1
- От преки застрахователни операции	448.3	469.6	488.2	496.8	478.0
- От презастрахователни операции	180.1	199.2	180.3	164.2	159.1
Други активи	421.8	427.2	438.2	475.1	480.1
По валути	5,635.9	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9
BGN	2,500.6	2,538.4	2,539.2	2,526.6	2,530.5
EUR	1,379.8	1,469.1	1,672.1	1,670.6	1,696.2
USD	230.5	241.9	242.0	226.1	229.6
Други	1,525.1	1,430.9	1,491.9	1,565.9	1,433.7

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	30.09.2014 г.	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.
По групи страни	5,635.9	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9
България	2,915.8	2,977.7	3,139.3	3,140.7	3,217.5
Европейски съюз	2,468.6	2,443.2	2,553.0	2,587.0	2,425.1
САЩ	120.4	129.8	115.1	115.3	99.4
Други страни	17.3	17.4	25.1	35.9	41.6
Некласифицирани	113.7	112.1	112.7	110.2	106.3
По институционални сектори	5,635.9	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9
Резиденти	2,915.8	2,977.7	3,139.3	3,140.7	3,217.5
Нефинансови предприятия	99.0	87.2	98.4	83.1	61.6
Парично-финансови институции	603.0	587.2	568.1	511.2	532.4
Други финансови посредници	74.6	70.0	69.9	87.9	82.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Застрахователни компании и пенсионни фондове	7.3	7.5	7.5	11.3	51.6
Държавно управление	847.2	910.8	1,040.1	1,041.4	1,098.9
Домакинства и НТООД	94.0	98.8	105.5	110.3	115.1
Несекторизирани	1,190.6	1,216.0	1,249.7	1,295.5	1,275.6
Нерезиденти (Останал свят)	2,606.3	2,590.5	2,693.1	2,738.3	2,566.1
Некласифицирани	113.7	112.1	112.7	110.2	106.3

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.09.2014 г.	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.
ОБЩО	5,635.9	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9
1. Собствен капитал	1,933.5	1,864.4	2,002.1	2,006.0	1,852.4
2. Получени кредити	66.7	106.7	109.2	109.1	108.5
Резиденти	0.6	40.8	41.4	41.1	40.6
Парично-финансови институции	0.6	38.3	38.3	38.3	38.3
Непарично-финансови институции	0.1	2.5	3.1	2.8	2.2
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.1	2.5	3.1	2.8	2.2
Други финансови посредници	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	0.0	2.5	3.1	2.7	2.2
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	66.1	65.8	67.8	68.0	68.0
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	3.7	6.8	8.7	3.0	4.3
Резиденти	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2
Нерезиденти (Останал свят)	3.7	6.6	8.7	3.0	4.1
5. Застрахователни технически резерви	3,283.3	3,308.5	3,427.8	3,485.3	3,507.3
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	841.8	865.0	933.9	963.3	992.2
Резиденти	841.8	865.0	933.9	963.3	992.2
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2,441.5	2,443.5	2,494.0	2,522.1	2,515.1
Резиденти	1,432.0	1,473.9	1,458.1	1,469.4	1,415.1
Парично-финансови институции	103.4	81.2	92.4	84.9	86.9
Непарично-финансови институции	1,328.6	1,392.7	1,365.7	1,384.5	1,328.2
Държавно управление	2.6	2.4	2.6	2.5	2.3
Други сектори	1,326.1	1,390.3	1,363.1	1,382.1	1,325.9
Други финансови посредници	27.0	25.6	30.1	29.8	23.8
Финансови предприятия със спомагателна дейност	10.0	10.6	8.6	8.8	8.7
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1
Нефинансови предприятия	527.7	543.3	529.0	540.7	531.9
Домакинства и НТООД	761.3	810.8	795.4	802.5	761.4
Нерезиденти (Останал свят)	1,009	969.6	1,035.8	1,052.6	1,100.0
6. Депозити, получени от презастрахователите	39.5	28.5	30.6	29.0	26.9
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	39.5	28.5	30.6	29.0	26.9
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	170.3	235.1	200.9	205.4	222.7
Резиденти	108.3	117.4	125.6	124.6	122.9
Нерезиденти (Останал свят)	62.0	117.8	75.4	80.8	99.9
8. Други	138.9	130.3	165.8	151.3	167.9
Резиденти	128.5	122.7	159.5	145.6	164.9
Нерезиденти (Останал свят)	10.4	7.7	6.3	5.7	3.0

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.